

Кузуб М., старший викладач,
Городовий Н., студент
 Київський національний
 торговельно-економічний університет,
 м.Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Малі підприємства є дуже вразливими до ринкових коливань та змін в економічному, політичному та соціальному житті країни, мають більший ризик банкрутства ніж великі компанії, що зумовлює підвищення значення бухгалтерського обліку в формуванні необхідної інформації для комплексного управління різними ланками підприємства, забезпечення внутрішнього контролю та аналізу фінансово-господарської діяльності, оцінки інвестиційної привабливості бізнесу та рівня конкурентоспроможності підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках, а також задоволення інформаційних потреб її користувачів.

Система бухгалтерського обліку перебуває в прямій залежності від методологічних основ діючого планування та базується на забезпеченні якісного управління діяльністю підприємств з боку держави. Облікова система, що склалася, повністю відповідала моделі функціонування планової економіки і була достатньо ефективною в тих умовах, але виявилася не пристосованою для відображення господарських фактів в нових економічних умовах. [2, с. 148]

Дослідженням проблем методології та організації бухгалтерського обліку, значення ролі фінансової звітності в інформаційному середовищі та методичні підходи до розкриття інформації в показниках фінансової звітності на малих підприємствах займалися відомі українські та російські вчені, зокрема: Ф. Бутинець, С. Голов, Л. Кіндрацька, Я. Соколов, М. Кужельний, В. Лень, Л. Ловінська, Н. Малюга, В. Палій, М. Пушкар, Ю. Кузьмінський, В. Сопко та ін. [3, с. 211]

Вітчизняні науковці Б.Засадний, М.Кобзева, досліджуючи проблеми організації обліку на підприємствах малого бізнесу, виділяють такі головні проблеми [4, с.43]:

- неповнота, неоднозначність і суперечливість чинної нормативно-правової бази;
- невизначеність податкового законодавства щодо малого бізнесу як специфічного сектору економіки;
- значні адміністративні бар'єри (реєстрація, ліцензування, сертифікація);
- складна система обліку та звітності;
- слабка підтримка системи фінансування й кредитування малого бізнесу;
- відсутність чіткої системи в організації фінансово-економічного співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями щодо залучення

інвестицій, кредитів, грантів, міжнародної технічної допомоги для розвитку малого підприємництва тощо

На відміну від України, в розвинених країнах малі підприємства мають цілий ряд переваг:

- при зміні кон'юнктури ринку можуть швидко і гнучко реагувати і приймати управлінські рішення;
- можуть швидко впроваджувати інноваційні ідеї та застосування передового досвіду.
- враховують місцеву специфіку ведення бізнесу в конкретному регіоні
- здатність маневрувати при сезонних коливаннях і різних змінах умов;
- використовують пільгове оподаткування, різні програми державної підтримки;

Більшість вчених-економістів серед існуючих факторів, які відображаються на організації бухгалтерського обліку малих підприємств, виділяють найголовніші:

1. Обмежені фінансові можливості щодо залучення висококваліфікованих фахівців з бухгалтерського обліку і з інших сфер.
2. Потреба у всебічних знаннях законодавства для здійснення своєї діяльності.
3. Невелика кількість працюючих.
4. Слабка захищеність перед податковими та іншими контролюючими органами.
5. Недостатнє знання керівництвом завдань бухгалтерського обліку. [5, с.237]

Наша держава переходить на міжнародні стандарти обліку, проте перехід України на міжнародні стандарти обліку не зменшить проблем для обліковців, а навпаки, збільшить і зробить їх більш гострими [6, с. 213].

Висновки. На малий бізнес в Україні впливає багато негативних факторів. Проте наша держава робить певні кроки по впровадженню МСФЗ і надалі продовжує зміни національних стандартів, з метою наближення їх до міжнародних. Лише коли Україна зможе подолати всі проблеми бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу, тоді малий бізнес буде процвітати в нашій державі.

Використана література:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996 – XIV (зі змінами і доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Морозова Т. С . Кузуб М. В., Перспективи розвитку організації бухгалтерського обліку / Всеукраїнська науково-практична конференція «реалізація компетентнісного підходу у підготовці фахівців з обліку і оподаткування» , Національного університету водного господарства та природокористування м. Рівне, 2018, с. 148-151.
<http://ep3.nuwm.edu.ua/13190/1/ЗБІРНИК%20ТЕЗ%202018%20%20зах.pdf>.
3. Гоголь Т.А. Аналіз нормативно-правової бази з регулювання бухгалтерського обліку суб'єктів малого бізнесу / Т.А. Гоголь, Н.І. Ніпорко // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»: Зб. наук. праць. Луцький національний технічний університет. – Вип. 9 (33). – Ч.1. – Луцьк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня». – 2012. – С. 208–216

4. Засадний Б. Організаційні аспекти обліку на малих підприємствах / Б.Засадний, М.Кобзева // ВІСНИК Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. – 2011. – № 130. – С. 42–44.

5. Айзатова М. Ф. Особливості організації обліку на малих підприємствах в умовах адаптації до змін законодавства / М.Ф.Айзатова, Л. М.Макарова // Молодий вчений. – 2014. – №5. – С. 237-240.

6. Кузуб М.В., Особливості запровадження стандартів обліку тваринницької продукції при переході на МСФЗ. Problems of development modern science: theory and practice, EDEX, Madrid, Spain, ISBN 978-617-7214-33-4, p.210-214.

Кузуб М., старший викладач,
Соколенко А., студентка
Київський національний
торговельно-економічний університет
м.Київ, Україна

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Для країн, що орієнтовані на ринкову економіку та прагнуть «підкорити» міжнародні ринки і вкрай зацікавлені в припливі іноземного капіталу, особливої значущості набуває проблема діагностики сучасного стану системи норм, правил, засобів і принципів надання фінансової інформації за допомогою бухгалтерського обліку. Це пов'язано з тим, що для своєчасного і адекватного перетворення національних облікових систем необхідно володіти інформацією про специфіку та особливості функціонування облікових принципів різних країн. Тобто актуальність цієї статті зумовлює саме акумуляція досвіду з адаптації національних облікових систем до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку з метою їх використання у вітчизняній практиці.

Дана проблематика розглянута у працях вітчизняних вчених В.А. Гавриленка, Н.М. Малюги, М.Т. Білухи, М.П. Войнаренка, Ф. Бутинця, С. Зубілевича та ін. Також вагомий внесок у теорію, організацію та методологію розвитку бухгалтерського обліку здійснено зарубіжними авторами Е.С. Хендриксом, Д. Колдуэллом, Ч.Т. Хорнгреном, Дж. Фостером, Л.А. Бернстайном, а також О. Аматою та Дж. Блейком.

Впровадження в Україні міжнародних стандартів бухгалтерського обліку дасть можливість отримати сприятливе економічне середовище для інвесторів, менеджерів, керівників компаній. Низка вчених, як зарубіжних, так і вітчизняних мала особливий погляд безпосередньо на дану концепцію.

Необхідність розвитку бухгалтерського обліку обґрунтував В.Ф. Палій, який зазначав, що «світова економіка поступово трансформується в постіндустріальну фазу, яку також називають інформаційною економікою. При цьому теорія бухгалтерського обліку відстає від проблем, що об'єктивно виникають на практиці; за змістом вона мало відрізняється від сформованої в тридцять років та